

Jaarverslag 2021 van de ICDO

Samenvatting

De Interdepartementale Commissie voor Duurzame Ontwikkeling (ICDO) werd bijna 25 jaar geleden in het leven geroepen en is de ideale spil voor de **coördinatie van initiatieven rond de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen** tussen de federale overheidsdiensten. De ICDO publiceert jaarlijks haar jaarverslag waarin ze haar activiteiten voorstelt en de bijdrage van haar leden aan het bereiken van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen.

Gezien de vele uitdagingen rond duurzame ontwikkeling, was 2021 voor de federale overheidsdiensten een jaar van zowel beproevingen als beloningen. De diensten zijn hard blijven werken om de veranderingen door de coronapandemie dag in dag aan te pakken. Ook waren ze wekenlang op het terrein in de weer om hulp te bieden aan de slachtoffers van de overstromingen van juli. Ze zijn ook doorgegaan met hun opdrachten van analyse, ontwerp en uitvoering van actieplannen met als kompas de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's). De ICDO verheugt zich meer bepaald over de aanname door de regering van een nieuw Federaal Plan voor Duurzame Ontwikkeling (FPDO). In haar jaarverslag zult u zien dat de federale overheidsdiensten volop initiatieven hebben genomen om tegemoet te komen aan de behoeften van de huidige generaties en tegelijk die van de toekomstige generaties te vrijwaren.

Dit zijn de grote lijnen van het jaarverslag 2021 van de ICDO:

1. In 2021 werden alle lagen van de samenleving zwaar op de proef gesteld.

Gezondheids crisis, overstromingen, herstel en veerkracht, geweld tegen vrouwen, mensenrechten ... De federale overheidsdiensten werden gemobiliseerd in het kader van tal van thema's die meestal onder druk werden aangepakt om te reageren op noodsituaties die zich op een bepaald ogenblik voordeden. Hoofdstuk 2 van het verslag bevat een samenvatting van de opvallende gebeurtenissen van 2021 vanuit het oogpunt van duurzame ontwikkeling. Sommige daarvan hebben de verwezenlijking van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen, die België heeft onderschreven, ondermijnd. Andere weerspiegelen de inspanningen die onze instellingen leveren om de uitdagingen van de Agenda 2030 van de Verenigde Naties aan te gaan.

2. De ICDO heeft het Belgische beleid rond duurzame ontwikkeling voorbereid en opgevolgd

De leden van de ICDO en de experten van de FOD bleven aan de slag via regelmatige interacties langs elektronische weg. De werkgroepen van de ICDO, die belast zijn met de uitvoering van grote projecten, hebben aanzienlijke vooruitgang geboekt rond de ontwikkeling van transversaal beleid:

- Het Federaal Plan voor Duurzame Ontwikkeling werd aangenomen op 1 oktober 2021 en is [integraal](#) of [samengevat](#) te vinden op de website <https://www.developpementdurable.duurzameontwikkeling.be/nl>. De werkgroep "Federale Strategie" heeft dit project voorbereid en zal de uitvoering ervan opvolgen;
- Een onderzoek voeren naar de mogelijkheden om passende criteria en clausules op te nemen in de bestekken van overheidsdiensten, in het domein van ICT, is een van de opdrachten die werden toevertrouwd aan de werkgroep "Duurzame Overheidsopdrachten". Deze complexe analyse zal input opleveren voor de Europese werkzaamheden die moeten leiden tot de opmaak van een Circular IT Pact (Pact voor circulaire ICT);
- Er is begonnen met de opmaak van het 2de nationaal actieplan "Bedrijven en Mensenrechten". Deze opdracht werd toevertrouwd aan de werkgroep "Maatschappelijke Verantwoordelijkheid". Deze werkgroep stond eerder ook in vooreen "National Baseline Assessment on Business & Human Rights", waarin belangrijke stakeholders werden bevroegd adviezen en opmerkingen rond dit thema. ontwikkeling van een federale strategie voor duurzame voedselimportketens "Beyond Food" wordt eveneens gestuurd door deze werkgroep. In 2021 heeft de werkgroep een grondige studie gelanceerd in verband met internationale voedsel- en landbouwketens in België, vanuit de invalshoek van duurzaamheid.

Meer details over de activiteiten van de ICDO en haar werkgroepen zijn te vinden in hoofdstuk 3 van het jaarverslag.

3. Het beleid van de federale overheidsdiensten inzake duurzame ontwikkeling

Sinds 2016 verrijkt de ICDO haar jaarverslag op basis van haar databank met transversale analyses en grafieken over de bijdragen van de federale overheidsdiensten aan duurzame ontwikkeling.

Hierin kunt u vaststellen dat:

- 9 van de 11 federale overheidsdiensten in hun beheerscontract de ambitie uitspreken om jaarlijks een actieplan DO op te stellen;
- 8 van hen zich er in hun beheerscontract toe verbinden een dialoog aan te gaan met hun stakeholders;
- 2 van hen in hun beheerscontract de ambitie uitspreken om volgens de GRI-norm te rapporteren, al leeft geen van hen dit nog na;

- 9 FOD's kozen voor een beheersysteem gebaseerd op een milieubeheersysteem, hetzij EMAS-registratie, de norm ISO 14001 of het Brussels label Ecodynamische Ondernemingen.

In de beheerscontracten van de federale overheidsdiensten worden ook andere doelstellingen vermeld. Met name op het vlak van het beleid rond Gender Mainstreaming, Handstreaming, Welzijn en Diversiteit. Meer details vindt u in hoofdstuk 4 van het jaarverslag.

4. Duurzaam beheer in de interne werking van de federale overheidsdiensten

Er bestaan verschillende hefboomen om de interne werking van de federale overheidsdiensten te verbeteren, waarvan sommige onderworpen zijn aan bindende regelgeving.

- 3 federale overheidsdiensten blijven werken met een systeem van **kwaliteitsbeheer** (EFQM, ISO9001 of andere), tegenover 5 in 2020. Anderzijds heeft geen enkele FOD, net als vorig jaar, een label, norm of certificering op het vlak van maatschappelijk verantwoord beheer.
- Wat betreft de **dialogo met de stakeholders** verklaren 13 federale overheidsdiensten dat ze hun stakeholders hebben geïdentificeerd maar dat de normale gang van zaken werden verstoord door de covid-19-pandemie. Dit verklaart waarom slechts 8 van hen hun stakeholders in de loop van het jaar hebben geraadpleegd;
- Wat betreft de "**vergroening**" van het **wagenpark** waren er in 2021 maar weinig aankopen van nieuwe voertuigen en diende er geen toepassing te worden gemaakt van de rondzendbrief 307 sexies. Wel stellen we vast dat het aandeel van voertuigen met alternatieve aandrijving marginaal blijft, met uitzondering van een dienst die eruit springt;
- Op het vlak van **duurzame mobiliteit** hebben enkele federale overheidsdiensten de terugbetaling van jaarabonnementen voor het openbaar vervoer opgeschort en in plaats daarvan gekozen voor de terugbetaling van losse tickets, gelet op de verplichting rond telewerk tijdens de gezondheids crisis. Eén FOD heeft met de NMBS een proefproject uitgevoerd om flexibele abonnementen te testen. Een enkele FOD blijft zich sinds enkele jaren engageren voor een CO2-compensatiebeleid voor de verplaatsingen van zijn ambtenaren;
- Op het vlak van **duurzame human resources** lijkt het beleid van welzijn op het werk, dat in 2020 zeer actief werd gevoerd in de context van de covid-19-pandemie, de fakkel te hebben doorgegeven aan meer initiatieven rond het diversiteits- en inclusiebeleid. Meerdere diensten hebben immers gewerkt aan de aanpassing van de

werkposten van personeelsleden met een handicap, om optimaal telewerk mogelijk te maken.

In hoofdstuk 5 van het jaarverslag vindt u voorbeelden en goede praktijken.

5. De activiteitenverslagen van de Cellen Duurzame Ontwikkeling

Zoals in elke editie krijgt u een meer gedetailleerd overzicht van de ondernomen acties binnen de federale overheidsdiensten aan de hand van de verslagen van de Cellen Duurzame Ontwikkeling specifiek voor elke FOD/POD. Die vindt u in hoofdstuk 6.